

STAGE LEERGANG BEWEGINGSONDERWIJS

▼ Informatie voor cursisten
en mentoren

DE KEMPEL
HOGESCHOOL VOOR LERAREN

CONTEXTVARIABLEN

BLOK 1

Groepering

De cursist benadert de klas als homogene groep, maar neemt verschillen tussen kinderen waar.

Verantwoordelijkheid & initiatief

De cursist vaart op impulsen van buiten (bijv. opleiding, de school en de begeleider) en tevens op eigen ingebrachte ontwikkelbehoeften.

De uitvoering van activiteiten gaat op eigen initiatief, maar in afstemming met de begeleider van school.

Communicatie richt zich op de kinderen en de begeleider. Het handelen is in overeenstemming met de procedures van de school ten aanzien van bewegingsonderwijs.

Complexiteit van lesprocessen

De cursist verzorgt overwegend methodegerichte lessen of lessen die zijn vormgegeven aan de hand van een bronnenboek (zoals het basisdocument).

De cursist verzorgt voornamelijk leerkrachtgestuurde lessen

Specifieke situaties ten aanzien van problematieken worden bespreekbaar gemaakt met de begeleider.

BLOK 2

Groepering

De cursist benadert de klas als heterogene groep en kan daarbij aandacht besteden aan een kleine groep kinderen, met overzicht over de hele groep.

Verantwoordelijkheid & initiatief

De cursist werkt planmatig op basis van eigen ingebrachte ontwikkelbehoeften en op impulsen van buiten.

De cursist komt in toenemende mate met initiatieven ten aanzien van de samenstelling van de lessen bewegingsonderwijs.

Communicatie richt zich op de kinderen, de begeleider en teamleden.

Complexiteit van lesprocessen

De cursist verzorgt overwegend methode-aangepaste activiteiten en activiteiten die aanzetten tot uitvoering op verschillende niveaus van bewegen.

Er is in toenemende mate sprake van inbreng van kinderen in het leerproces.

De cursist verzorgt onderwijs en begeleiding op maat op basis van observaties tijdens de les.

BLOK 3

Groepering

De cursist benadert de klas als heterogene groep. De cursist heeft zicht op de (niveau)verschillen in de klas en kan individuele zorg verlenen aan kinderen op het niveau van bewegen.

Verantwoordelijkheid & initiatief

De cursist functioneert autonoom ten aanzien van de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van de lessen bewegingsonderwijs, maar betreft de begeleider in het proces.

De cursist neemt een adviserende rol om op schoolniveau (mesoniveau) draagvlak te creëren voor goed kwalitatief bewegingsonderwijs.

De cursist richt zijn/haar communicatie op de kinderen, de begeleider en teamleden en rapporteert aan de ouders.

Complexiteit van lesprocessen

De cursist verzorgt methode-onafhankelijke lesactiviteiten die aansluiten bij actuele thema's en ontwikkelingen op het vlak van bewegingsonderwijs.

De cursist kan de mate van begeleiding afstemmen op de leervraag van de kinderen (stimulerend, leidend en begeleidend).

Er is sprake van een vertaalslag van kernactiviteit naar leerlijn, naar een bepaalde context, gericht op het stimuleren van bewegen binnen en buiten de school.

INDICATOREN PER BLOK

Per blok moeten cursisten voldoen aan specifieke indicatoren die aansluiten bij de geformuleerde bekwaamheidseisen: de vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische bekwaamheid. In de tabel is te zien welke indicatoren specifieke aandacht krijgen per blok.

Bekwaamheidseisen	Indicatoren	Blok 1	Blok 2	Blok 3
Beroepshouding	Zelstandigheid	•	•	•
	Flexibiliteit	•		
	Communicatie	•	•	
	Representativiteit	•	•	•
	Voorbeeldfunctie			•
Vakinhoudelijke bekwaamheid	Gevarieerde lessen	•		
	Veilige inrichting	•		
	Evaluatie op lessituaties	•	•	•
	Differentiatie		•	
	Reguleringsdoelen		•	
	Leerhulp		•	•
	Vanghulp	•	•	•
	Observatie		•	•
	Kennis en gebruik van materialen	•	•	
	Bevoegdheid leergang	•	•	•
	Visie			•
Didactische bekwaamheid	Aansluiting bij gemiddeld niveau	•		
	Vermogen tot aanpassingen doen	•		
	Instructie	•	•	•
	Groepering en wisseling	•	•	
	Leerhulp		•	•
	Vanghulp	•	•	•
	Observatie		•	•
	Vermogen tot inspelen op grote verschillen			•
Langetermijndoelen op niveau			•	
Wisselmoment als leermoment		•	•	
Pedagogische bekwaamheid	Leiding	•	•	•
	Creatie van coöperatieve sfeer	•	•	•
	Communicatie met kinderen	•	•	•
	Reactie op kinderen	•	•	•
	Omgang met storend gedrag	•	•	•
	Bevordering van zelfstandigheid	•	•	•

Beoordeling stage

Alle indicatoren zijn terug te vinden in de stagebeoordeling waarin ze in een zogenaamde rubric per niveau uitgesplitst zijn. Elk niveau maakt inzichtelijk wat de cursist moet laten zien. De rubric leent zich niet alleen goed als beoordelingsinstrument, maar kan tevens als feedbackinstrument dienen. Op die manier krijgt de cursist tussentijds inzicht in zijn/haar leerproces.

De stagebeoordeling wordt per indicator ingevuld en daarna besproken met de cursist. Aan de hand van de beoordeling geeft de mentor aan of de cursist wel of niet aan de beschreven indicatoren voldaan heeft,

BIJZONDERHEDEN

Stagelopen in het speciaal (basis)onderwijs

De stagelessen voor de leergang Bewegingsonderwijs mogen ook verzorgd worden in het speciaal basis- onderwijs en deels in het speciaal onderwijs. Kies hiervoor groepen uit die qua leeftijd te vergelijken zijn met de leeftijd van de kinderen in groepen 3 t/m 8 van het reguliere basisonderwijs en voor wat betreft groepsgrootte tussen de 14 en 17 leerlingen zitten.

Voor het speciaal onderwijs geldt dat je daar maximaal vijf lessen bewegingsonderwijs mag gebruiken voor de toetsing. Dit betekent dat je 15 lessen bewegingsonderwijs elders dient te geven. Het initiatief om hiervoor een andere stageplek te regelen, ligt bij de cursist.

Het verzorgen van buitenlessen

Buitenlessen zijn een essentieel onderdeel van het jaarplan. Buiten kunnen bepaalde leerlijnen beter aangeboden worden dan in een zaal met beperkte ruimte. Leerlijnen als hardlopen, tikspelen, doelspelen, jongleren, mikken en springen lenen zich uitstekend om in een buitensituatie aan te bieden.

Buitenlessen kunnen plaatsvinden op een veld, atletiekbaan, schoolplein of een andere buitenaccommodatie.

We verwachten dat cursisten minimaal twee lessen per blok bewegingsonderwijs buiten geven.

Maken van videopnames

Voor de toetsing van bewegingsonderwijs is het voor cursisten verplicht om beeldopnames te maken van de lessen bewegingsonderwijs. De cursist dient in beeld te zijn, terwijl hij/zij zelfstandig lesgeeft aan de gehele groep. Deze opnames zijn alleen bedoeld als voorbereiding op de toetsing (onderwijskundige doeleinden) en worden slechts met een beperkt aantal studenten/cursisten en een docent van De Kempel gedeeld. Na de toetsing worden deze beelden bij ons gewist. Mocht dit niet mogelijk zijn op de stageplek, dan dient de cursist elders de lessen te verzorgen. Bij vragen kan contact opgenomen worden met de coördinator leergang Bewegingsonderwijs.

Activiteiten	Blok 1	Blok 2	Blok 3
Minimaal aantal te geven lessen	20	20	30
Minimaal aantal lessen per bouw	groep 3/4: 5 groep 5/6: 5 groep 7/8: 5	groep 3/4: 5 groep 5/6: 5 groep 7/8: 5	groep 3/4: 7 groep 5/6: 7 groep 7/8: 7
Werkvormen <ul style="list-style-type: none"> • Werken in groepen • Klassikale lessen • Vrij werken	Minimaal 10 Maximaal 3 Minimaal 1	Minimaal 10 Maximaal 3 Minimaal 3	Minimaal 10 Maximaal 3 Minimaal 3
Maximaal aantal lessen speciaal onderwijs	Maximaal 5	Maximaal 5	Maximaal 10
Buitenlessen	Minimaal 2	Minimaal 2	Minimaal 2

Een les duurt minimaal 45 minuten. Een les van 90 minuten of langer geldt als 1,5 les.

Vragen of meer informatie?

Bij inhoudelijke vragen over de stage in blok 1 t/m 3 van leergang bewegingsonderwijs kun je contact opnemen met Raoul Basart, coördinator leergang Bewegingsonderwijs via r.basart@kempel.nl.